

Рейтинговий звіт ZPSA 003-017 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Запоріжжя
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	16.08.2016 р.
Дата оновлення:	17.11.2020 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA-
Прогноз:	стабільний

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за I півріччя 2020 року та очікуваних показників на 2020 рік, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Запорізькою міською радою, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	16.08.2016	08.12.2016	08.06.2017	05.12.2017	24.05.2018	08.11.2018
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Дата	10.05.2019	14.11.2019	11.06.2020	17.11.2020
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaAA** характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Знак «-» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Запоріжжя підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості міста: обсяг доходів бюджету м. Запоріжжя без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в I півріччі 2020 року перевищував на 21,5% середній показник по місцевих бюджетах у цілому та показники більшості міст України, співставних за адміністративно-територіальним статусом;
- збереженням позитивної динаміки доходної частини бюджету (без урахування трансфертів) протягом 2015-2019 рр. та I півріччя 2020 року та достатніми показниками ліквідності;
- високим рівнем соціально-економічного розвитку міста: у розрахунку на 1 мешканця переважна більшість показників, які характеризують стан міської економіки та ринку праці (обсяг реалізованої промислової продукції, зовнішньоторговельного товарообігу, а також середньомісячна заробітна плата та рівень зайнятості населення), перевищують середні по країні, що забезпечується роботою підприємств потужного промислового комплексу міста;
- ефективною політикою міської влади стосовно управління місцевим боргом та гарною кредитною історією.

Рівень кредитного рейтингу м. Запоріжжя обмежується:

- суттєвою чутливістю господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- погіршенням макроекономічної ситуації внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19 та впливом негативних чинників на фінансовий ринок, економіку країни в цілому та соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Запоріжжя – місто обласного значення, адміністративний центр Запорізької області, один із найбільш важливих промислових, наукових, фінансових, транспортних та культурних центрів півдня України. Територія міста, що знаходиться у південно-східній частині України на берегах р. Дніпро, охоплює 33 099 га. Протягом I півріччя 2020 року межі міста не переглядались. На півночі обласного центру розташовано Дніпровське водосховище, з півдня до міста прилягає Каховське водосховище. Адміністративно територія міста поділяється на сім районів: Олександрівський, Заводський, Комунарський, Дніпровський, Вознесенівський, Хортицький та Шевченківський. Районні у місті ради не створені. Місцеве самоврядування у місті Запоріжжя здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Запорізьку міську раду, а також виконавчі органи ради.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Запоріжжя

Назва показника	2017	2018	2019	I півр. 2020	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	745,4	738,7	731,9	727,9	99,5
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	218,9*	223,5*	219,2*	213,3*	97,3
Середньомісячна заробітна плата, грн.	7 211,7*	9 259,5*	10 924,5*	11 144,8*	102,0
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	76,0	120,4	84,0	114,5	136,3
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	138 827,0	157 113,8	136 555,4	61 533,9	87,6**
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	3 551,1	4 425,9	3 846,3	1 527,5	75,5**
Доходи бюджету, млн. грн.	7 997,9	8 651,9	8 556,9	3 671,6	84,1**
Видатки бюджету, млн. грн.	8 333,3	9 174,4	9 192,1	3 761,5	88,7**
Прямий борг (без урахування позик, залучених з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	453,0	1 027,0	1 201,8	117,0

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Запорізькій області, що надаються окремо за кожний квартал

** темп росту до відповідного періоду 2019 року

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (727,9 тис. осіб станом на 01.07.2020 р.) Запоріжжя належить до великих міст України. Демографічна ситуація в м. Запоріжжі в I півріччі 2020 року характеризувалась зменшенням чисельності наявного населення за рахунок природного скорочення та міграційного відтоку. Зважаючи на структуру та особливості економіки Запоріжжя (значна частина мешканців зайнята на великих промислових підприємствах), показники ринку праці міста перебувають на рівні, вищому за середній по країні: питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста та рівень середньомісячної заробітної плати традиційно перевищують відповідні

загальнодержавні показники. Для міста характерною є залежність динаміки розвитку ринку праці від ефективної діяльності містоутворюючих підприємств, передусім металургійного та машинобудівного комплексів, які забезпечують стабільний попит на трудові ресурси та високий рівень офіційної зайнятості. Значна чисельність мешканців міста зайнята також у малому та середньому бізнесі (близько 16,2% наявного населення міста станом на 01.07.2020 р.).

Починаючи з другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. У травні-червні 2020 року на тлі послаблення карантинних обмежень і відповідного поліпшення економічних очікувань тривало відновлення попиту на робочу силу, але він залишався слабким, а темпи росту заробітної плати – низькими. Розвиток ринку праці міста у I півріччі 2020 року характеризувався зменшенням середньооблікової чисельності штатних працівників на підприємствах основного кола звітності, а також уповільненням темпів росту рівня оплати праці.

Рівень заробітної плати в м. Запоріжжі (як і раніше) перевищує відповідний загальнодержавний показник. За результатами I півріччя 2020 року рівень оплати праці збільшився на 2% (на 4,1% в середньому по Україні) до 11 144,8 грн., що перевищує середній показник по країні на 2%. Протягом I півріччя 2020 року обсяг боргу за виплатою заробітної плати працівникам міста збільшився на 36,3%, співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці зросло до 4,8%, що відповідає помірному рівню заборгованості. Скорочення чисельності зайнятих на підприємствах «основного кола» та уповільнення темпів росту середньомісячної заробітної плати вплинуло на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб. У I півріччі 2020 року обсяг надходжень податку скоротився до відповідного показника у I півріччі 2019 року на 0,7%, річний план на 2020 рік виконано на 48,9%.

Економічний потенціал Запоріжжя характеризується, передусім, потужним багатогалузевим промисловим комплексом. Місто має розгалужену транспортну мережу, розвинену комунальну інфраструктуру, широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності, як і в попередніх періодах, помірний. У аналізованому періоді зберігалась залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності провідних промислових підприємств та, відповідно, мало місце суттєва чутливість господарського комплексу та міського бюджету до економічних ризиків, як і в більшості інших міст України, на території яких також сформований потужний промисловий комплекс.

Рівень соціально-економічного розвитку міста Запоріжжя, як і в попередніх періодах, високий, у порівнянні з багатьма іншими містами України зі співставною структурою економіки та адміністративно-територіальним статусом, але динаміка окремих показників погіршилась. Основні показники, що характеризують стан місцевої економіки (рівень зайнятості, середньомісячна заробітна плата, обсяг реалізованої промислової продукції та зовнішньоторговельного товарообороту) у розрахунку на 1 мешканця перевищують відповідні середні показники по країні. У поточному році на соціальний та економічний розвиток міста значною мірою впливають несприятливі макроекономічні умови внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, що позначається також на динаміці доходної частини

бюджету міста та чинить тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів.

Промисловий комплекс м. Запоріжжя є базовим з точки зору формування економічного профілю міста та регіону. Виробничу діяльність у місті здійснюють більше 290 великих та середніх підприємств, серед яких є найбільші роботодавці міста та платники податків до місцевого бюджету. Провідними галузями промислового комплексу міста у поточному році залишалися чорна та кольорова металургія, машинобудування, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, харчова промисловість та постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря.

Протягом I півріччя 2020 року вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Запоріжжя та обсяги надходжень податків та зборів до міського бюджету був значним: обсяги реалізації промислової продукції зменшилися за більшістю основних галузей (крім харчової промисловості). Підприємствами міста було реалізовано промислової продукції на 61,5 млрд. грн., що на 12,4% менше за аналогічний показник у I півріччі 2019 року. У розрахунку на одного мешканця обсяги реалізованої підприємствами міста Запоріжжя промислової продукції традиційно перевищували аналогічні показники по країні в цілому – у 3,1 рази за результатами січня-червня 2020 року.

Промислова спеціалізація міста Запоріжжя визначається, насамперед, орієнтованими на експорт металургійним та машинобудівним комплексами, які є найбільш уразливими до змін зовнішньоекономічної кон'юнктури. Головними статтями експорту товарів є чорні метали (дві третини), а також машини, обладнання та механізми; продукти рослинного походження; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості. Протягом I півріччя 2020 року вплив негативних чинників на обсяги зовнішньої торгівлі підприємств міста був суттєвим – зовнішньоторговельний товарооборот у м. Запоріжжі зменшився на 24,5% як за рахунок скорочення експортних поставок, так і надходжень імпорту. За результатами I півріччя 2020 року обсяг зовнішньої торгівлі товарами підприємств Запоріжжя склав 1 527,5 млн. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця в 1,9 рази перевищує середній показник по країні.

Протягом I півріччя 2020 року в місті реалізовувались інвестиційні проекти провідними підприємствами промислового комплексу. Проводилась модернізація та реконструкція виробничих потужностей на таких промислових підприємствах міста, як: ПАТ «Запоріжсталь», КП «НВК «Іскра», ПрАТ «Дніпроспецсталь». Компанія «Карлсберг Україна» здійснювала капітальні вкладення спрямовані на розвиток товарних брендів, тривала розробка нової продукції АТ «Мотор Січ». Основними джерелами капіталовкладень були власні кошти підприємств та організацій, проте питома вага інвестицій, здійснених за рахунок коштів місцевого бюджету, також суттєва. Щорічно Запорізька міська рада виділяє суттєвий обсяг капіталовкладень на оновлення міської інфраструктури (в тому числі за рахунок позикових коштів) та реалізує спільні проекти з міжнародними фінансовими організаціями.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Запоріжжя, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема,

житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими організаціями. При цьому обсяги бюджетного фінансування галузей «Житлово-комунальне господарство», «Будівництво» та «Транспорт» у м. Запоріжжі є вищими ніж у більшості інших міст України, співставних за чисельністю населення.

Рівень покриття тарифами послуг з опалення та гарячого водопостачання, а також водопостачання і водовідведення у I півріччі 2020 року був високим, за послугою управління багатоквартирним будинком тариф був в нижчим за 100% собівартості її надання. У I півріччі 2020 року рівень проплати населення за отримані комунальні послуги покращився, але залишався невисоким за окремими видами послуг. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 2 097,3 грн., що, враховуючи динаміку зростання вартості енергоносіїв, відповідало високому рівню боргу.

Запорізька міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Запоріжжя перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом I півріччя 2020 року Запорізька міська рада не здійснювала продаж земельних ділянок, але проводила приватизацію майна, а також продовжила передачу в оренду об'єктів комунальної власності. На динаміку надходжень орендної плати у поточному році суттєво впливали несприятливі макроекономічні умови унаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, а також пільги, що надавалися орендарям у цей період. Загалом, за результатами I півріччя 2020 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 10,1%, що на 1,2 в. п. менше в порівнянні з аналогічним періодом 2019 року.

Бюджет міста

Бюджет міста Запоріжжя – бюджет місцевого самоврядування. Запоріжжя є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Запоріжжі забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Запоріжжя формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Запоріжжя (без урахування трансфертів) протягом 2012-2019 рр. була позитивною. У I півріччі 2020 року, з огляду на вплив несприятливих макроекономічних умов унаслідок обмеження економічної

діяльності через запровадження карантину, доходна частина бюджету міста (без урахування трансфертів) зростала нижчими, ніж у попередніх періодах темпами.

Рівень бюджетної забезпеченості зберігається на високому рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в I півріччі 2020 року становило 121,5% (113,7% у 2019 році), що перевищує показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки.

Зважаючи на структуру господарського комплексу, для бюджету міста Запоріжжя характерним є значний рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду – підприємства, які входять до металургійного та машинобудівного комплексів, формують вагомий обсяг доходної частини бюджету міста. Крім того, надходження від двох основних платників – ПАТ «Запоріжсталь» та АТ «Мотор Січ» – у I півріччі 2020 року становили відповідно 8,86% та 4,4% доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів (у 2019 році – 8,95% та 5%), що свідчить про збереження суттєвої залежності місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств. Відповідно, чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є значною, як і в більшості інших міст України, на території яких також сформований потужний промисловий комплекс.

Рівень самостійності бюджету залишається високим, залежність від базової дотації відсутня. Запоріжжя, як і раніше, має статус міста-донора. Зважаючи на те, що по м. Запоріжжю рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищує середній показник по країні, з бюджету міста щорічно перераховується реверсна дотація до державного бюджету, яка потім спрямовується на фінансування інших місцевих бюджетів з недостатньою фінансовою спроможністю.

Бюджет м. Запоріжжя за результатами виконання в I півріччі 2020 року мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (452 млн. грн.). За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 18,2 млн. грн. Бюджет міста за підсумками I півріччя 2020 року виконано з дефіцитом обсягом 90 млн. грн., у тому числі дефіцит спеціального фонду склав 463,5 млн. грн., загальний фонд виконано з профіцитом обсягом 373,5 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду, та запозичення до бюджету розвитку. Також, у I півріччі 2020 року з бюджету розвитку здійснювались витрати на погашення внутрішнього боргу.

Ліквідність бюджету міста за результатами 2017-2019 рр. перебувала на невисокому, але достатньому рівні за загальним та спеціальним фондами. Протягом I півріччя 2020 року ліквідність загального та спеціального фондів зросла до помірного рівня. Зважаючи на достатні показники ліквідності, короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів до бюджету міста не залучалися.

Протягом I півріччя 2020 року до доходної частини бюджету міста надійшло 3 671,6 млн. грн., що на 15,9% менше, ніж обсяг відповідних надходжень у I півріччі 2019 року. При цьому приріст обсягу власних доходів бюджету міста (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 1,2%. Зменшення обсягу доходної частини

бюджету міста було зумовлено погіршенням динаміки неподаткових надходжень, а також суттєвим зменшення надходжень трансфертів з інших бюджетів через зміни бюджетного законодавства. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету м. Запоріжжя, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів. Протягом I півріччя 2020 року, як і в попередньому бюджетному періоді, обсяг податкових надходжень зростає, але низькими темпами, що було зумовлено погіршенням динаміки надходжень за більшістю основних джерел. За результатами I півріччя 2020 року рівень виконання річного плану в цілому був високим. Уточнений річний план за доходами в цілому за результатами I півріччя 2020 року було виконано на 51,5%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 52,2%, спеціального фонду – на 33,9%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Запоріжжя за результатами I півріччя 2020 року становив 3 761,5 млн. грн., що на 11,3% менше показника відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2020 рік план за видатками бюджету було виконано у січні-червні 2020 року на 47,3%. Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету прийнятний, але за окремими основними напрямками обсяг видатків суттєво скоротився. Зокрема це стосується соціального захисту і соціальної допомоги та охорони здоров'я – обсяги видатків за зазначеними галузями значною мірою залежать від надходжень трансфертів. Натомість, видатки за галузями «Транспорт» та «Будівництво» у I півріччі 2020 року зростали високими темпами, що було зумовлено реалізацією владою міста інвестиційних проектів, у тому числі за рахунок позикових коштів.

Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Значні обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю». Як і в попередніх періодах, м. Запоріжжя зберігало статус міста-донора та перераховувало кошти до державного бюджету у вигляді реверсної дотації. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася вищою за середню питоמוю вагою капітальних видатків (13,4%), оскільки у I півріччі 2020 року міська рада реалізовувала інвестиційні проекти за рахунок коштів бюджету.

Протягом I півріччя 2020 року з бюджету міста фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Запорізької міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою та не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

Боргові зобов'язання міста

Боргова політика Запорізької міської влади визначається потребою у залученні додаткового фінансування для реалізації проектів із відновлення міської

інфраструктури. Запорізька міська рада проводить зважену та ефективну боргову політику. Зобов'язання за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку міста у попередніх періодах, були виконані у повному обсязі відповідно до укладених угод та домовленостей із власниками облігацій щодо можливості дострокового погашення.

У 2018 році було прийнято рішення міської ради та здійснено внутрішнє запозичення до бюджету міста на суму 500,0 млн. грн. у формі укладання відповідних кредитних договорів з 2-ма вітчизняними банками (сума кредиту за кожною угодою – 250 млн. грн.). У 2019 році було прийнято рішення міської ради щодо здійснення внутрішнього запозичення до бюджету міста на суму 600,0 млн. грн. у формі укладання відповідних кредитних договорів з 2-ма вітчизняними банками (сума кредиту за кожною угодою – 300 млн. грн.), а також прийнято рішення про здійснення зовнішнього місцевого запозичення для фінансування спільного з ЄІБ проекту «Комплексний проект з термомодернізації бюджетних будівель м. Запоріжжя» обсягом 15,4 млн. євро. У 2020 році було прийнято рішення міської ради щодо здійснення внутрішнього запозичення до бюджету міста на загальну суму 500 млн. грн. та укладено кредитні договори з 2-ма вітчизняними банками (сума кредиту за кожною угодою – 250 млн. грн.).

Станом на 01.07.2020 р. місцевий борг за внутрішнім запозиченням 2018 року складав 385,42 млн. грн., за внутрішнім запозиченням 2019 року – 600 млн. грн., за внутрішнім запозиченням 2020 року – 216,42 млн. грн., кошти зовнішнього запозичення до бюджету міста не надходили. Обсяг прямого боргу станом на 01.07.2020 р. становив 1 201,84 млн. грн. (без урахування середньострокових позик, залучених з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах). За результатами I півріччя 2020 року місто мало помірний рівень прямого та консолідованого боргу.

На даний час Запорізькою міською владою також ведеться робота щодо залучення кредитних та грантових ресурсів для реалізації спільних проектів із міжнародними фінансовими організаціями: Європейським інвестиційним банком, Німецьким державним Банком розвитку (KfW), Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC).

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг міста Запоріжжя підтверджено на рівні **uaAA-**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Запоріжжя в форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2017	2018	2019	I півр. 2020
Податкові надходження	4 163 060,9	4 895 557,7	5 661 212,1	2 846 295,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	322 444,3	340 820,8	275 716,2	90 803,9
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	3 394 341,0	3 389 403,5	2 593 413,2	711 591,7
Операційні надходження всього	7 879 846,3	8 625 781,9	8 530 341,5	3 648 691,2
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	3 808 000,2	4 430 765,2	3 864 753,6	1 799 654,0
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	3 198 702,0	3 318 490,2	3 768 321,2	1 378 840,2
Операційні видатки всього	7 006 702,1	7 749 255,4	7 633 074,8	3 178 494,2
Операційний баланс	873 144,1	876 526,5	897 266,7	470 197,1
Фінансовий дохід	91 362,6	7 485,1	5 151,7	1 017,2
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	17 099,9	97 359,4	79 477,7
Фінансовий баланс	91 362,6	-9 614,8	-92 207,7	-78 460,6
Поточний баланс	964 506,7	866 911,7	805 059,0	391 736,5
Капітальні надходження	26 722,9	18 638,6	21 412,9	21 898,2
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	26 722,9	18 638,6	21 412,9	21 898,2
Придбання основного капіталу	481 471,7	409 085,7	417 466,9	87 395,5
Капітальні трансферти	845 174,2	998 926,8	1 044 231,3	416 109,2
Капітальні видатки всього	1 326 645,9	1 408 012,5	1 461 698,1	503 504,7
Капітальний баланс	-1 299 923,0	-1 389 373,9	-1 440 285,2	-481 606,5
Баланс після капітальних видатків	-335 416,3	-522 462,3	-635 226,2	-89 870,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	7 942,1	9 061,3	11 399,5	149,8
Профіцит/дефіцит	-343 358,4	-531 523,5	-646 625,7	-90 019,8
Фінансування	343 358,4	531 523,5	646 625,7	90 019,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Запорізької міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Запоріжжя, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2017	2018	2019	I півр. 2020
Профіцит/дефіцит	-343 358,4	-531 523,5	-646 625,7	-90 019,8
Фінансування	343 358,4	531 523,5	646 625,7	90 019,8
Зміни залишків	343 386,8	80 034,1	75 229,3	-84 808,8
залишок на початок року	568 339,4	224 952,5	144 918,4	69 689,1
залишок на кінець року	224 952,5	144 918,4	69 689,1	154 498,0
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	605 000,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-605 000,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	453 000,0	573 958,3	174 881,4
Запозичення	0,0	453 000,0	600 000,0	216 422,7
Погашення	0,0	0,0	-26 041,7	-41 541,3
Інші розрахунки	-28,4	-1 510,6	-2 561,9	-52,7
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Запорізької міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Виконання доходної частини бюджету міста Запоріжжя, тис. грн.

Показники	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	I півр. 2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	4 163 060,9	4 895 557,7	5 661 212,1	5 649 929,0	2 846 295,5	50,4	103,1
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	52,1	56,6	66,2	79,3	77,5	97,7	122,6
Податок на доходи фізичних осіб	2 487 427,0	3 132 075,8	3 665 271,3	3 654 000,0	1 788 160,2	48,9	99,3
Податок на прибуток підприємств	46 056,0	24 383,3	50 937,5	115 000,0	105 045,0	91,3	819,5
Рентна плата	3,5	2,3	440,9	429,0	288,3	67,2	160,1
Акцизний податок	276 877,9	278 800,6	288 286,1	290 000,0	150 505,2	51,9	112,7
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб)	34 198,4	46 202,6	53 939,3	56 000,0	26 172,3	46,7	105,0
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	870 122,5	842 734,1	897 051,2	855 000,0	391 723,5	45,8	87,4
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	3 697,7	5 216,3	3 765,5	3 000,0	1 590,6	53,0	89,5
Єдиний податок	422 430,4	540 710,3	674 262,3	650 000,0	370 760,9	57,0	114,2
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	467,7	622,2	2 536,8	1 600,0	885,9	55,4	109,5
Інші податки та збори	21 779,8	24 810,2	24 721,2	24 900,0	11 163,7	44,8	86,8
Неподаткові надходження	412 771,4	348 220,2	280 604,0	202 151,6	91 640,1	45,3	61,3
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	5,2	4,0	3,3	2,8	2,5	87,9	72,9
Власні надходження бюджетних установ та організацій	235 406,3	238 676,4	189 089,6	118 847,6	49 229,9	41,4	47,3
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	91 294,0	7 350,3	4 917,8	1 400,0	948,5	67,8	27,9
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	21 592,9	29 115,2	21 871,1	13 800,0	9 497,5	68,8	99,8
Державне мито	876,6	815,1	788,2	600,0	201,7	33,6	50,5
Плата за надання адміністративних послуг	38 573,5	46 377,5	42 852,6	30 580,0	13 430,5	43,9	66,7
Інші неподаткові надходження	25 028,0	25 885,7	21 084,7	36 924,0	18 291,3	49,5	152,8
Доходи від операцій з капіталом	26 722,9	18 638,6	21 412,9	25 036,0	21 898,2	87,5	146,4
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,3	0,2	0,3	0,4	0,6	169,7	174,2
Кошти від продажу основного капіталу	12 450,4	9 638,9	9 992,9	25 036,0	21 898,2	87,5	459,6
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	14 272,5	8 999,7	11 420,0	0,0	0,0	-	0,0
Цільові фонди	1 035,5	85,6	263,9	100,0	181,0	181,0	240,3
Разом доходів	4 603 590,7	5 262 502,1	5 963 493,0	5 877 216,6	2 960 014,8	50,4	101,2
Трансферти з державного бюджету	3 371 361,8	1 410 158,4	1 347 603,3	1 103 832,4	686 973,1	62,2	89,5
Трансферти з місцевих бюджетів	22 979,2	1 979 245,1	1 245 809,9	141 632,5	24 618,6	17,4	3,7
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	42,4	39,2	30,3	17,5	19,4	110,8	58,7
Усього	7 997 931,7	8 651 905,6	8 556 906,2	7 122 681,6	3 671 606,5	51,5	84,1

Джерело: Дані Запорізької міської ради

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Запоріжжя, тис. грн.

Показник	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (виконано)	2020 (план)	I півр. 2020 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	304 534,2	356 176,0	443 135,4	476 192,6	233 652,8	49,1	112,1
Освіта	1 950 545,1	2 388 351,7	2 622 851,1	2 761 640,0	1 422 469,4	51,5	99,8
Охорона здоров'я	1 247 189,3	1 394 408,3	1 228 419,0	613 001,9	370 431,8	60,4	64,5
Соціальний захист і соціальна допомога	2 112 299,0	1 999 536,3	1 192 694,5	186 948,8	68 411,1	36,6	9,9
Культура і мистецтво	155 104,7	78 367,7	86 515,3	88 991,8	37 464,7	42,1	89,1
Фізична культура і спорт	83 402,4	99 664,8	107 511,2	142 101,0	71 078,1	50,0	123,0
Житлово-комунальне господарство	658 886,5	1 166 195,5	1 346 915,2	1 005 679,9	528 581,4	52,6	95,6
Економічна діяльність, у т. ч.	X	1 249 043,1	1 614 768,3	1 894 195,5	685 437,8	36,2	153,2
Будівництво та регіональний розвиток	341 733,3	153 604,3	153 260,7	596 356,8	167 762,4	28,1	402,9
Транспорт	564 748,1	952 640,1	1 373 030,9	1 105 847,9	490 531,5	44,4	133,7
Зв'язок, телекомунікації та інформатика	0,0	44 637,9	42 141,1	35 437,5	7 412,6	20,9	84,0
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю"	93 656,7	98 160,7	46 335,6	156 553,4	19 731,3	12,6	65,8
Цільові фонди	39 800,3	X	X	X	X	-	-
Інші видатки	517 172,1	X	X	X	X	-	-
Інша діяльність, у т. ч.	X	64 989,0	165 930,4	286 758,1	105 235,2	36,7	205,4
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	10 122,3	13 721,2	17 771,1	19 266,9	9 747,5	50,6	108,5
Охорона навколишнього природного середовища	0,0	18 099,9	32 260,8	56 444,6	7 284,5	12,9	343,9
Засоби масової інформації	16 991,0	16 068,0	18 539,1	24 129,6	8 725,5	36,2	130,2
Обслуговування місцевого боргу	0,0	17 099,9	97 359,4	186 917,1	79 477,7	42,5	237,7
Разом видатків	8 096 185,0	8 796 732,4	8 808 740,4	7 455 509,6	3 522 762,4	47,3	87,0
Трансферти іншим бюджетам	237 163,0	377 635,5	383 392,0	489 806,4	238 714,2	48,7	124,7
у т.ч. реверсна дотація	228 235,1	351 334,0	375 298,4	477 428,4	238 714,2	50,0	127,2
Усього видатків	8 333 348,0	9 174 367,9	9 192 132,4	7 945 316,0	3 761 476,6	47,3	88,7
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	8 378,1	9 862,0	12 669,6	2 009,7	1 265,1	63,0	14,3
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-436,0	-800,7	-1 270,0	-1 159,3	-1 115,4	96,2	182,9
Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	51 980,2	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	-51 980,2	0,0	0,0	0,0
Разом	8 341 290,2	9 183 429,1	9 203 531,9	7 946 166,4	3 761 626,4	47,3	88,5

Джерело: Дані Запорізької міської ради